

Archeologienota met beperkte samenstelling

Zaventem, Kleine Kloosterstraat 17
Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota met Beperkte Samenstelling Zaventem,
Kleine Kloosterstraat 17: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Hannah Van Hoecke

Erkende archeoloog

Robrecht vanoverbeke

BAAC-Projectnummer

2019-0196

Plaats en datum

Gent, 4 januari 2019

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1014

ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

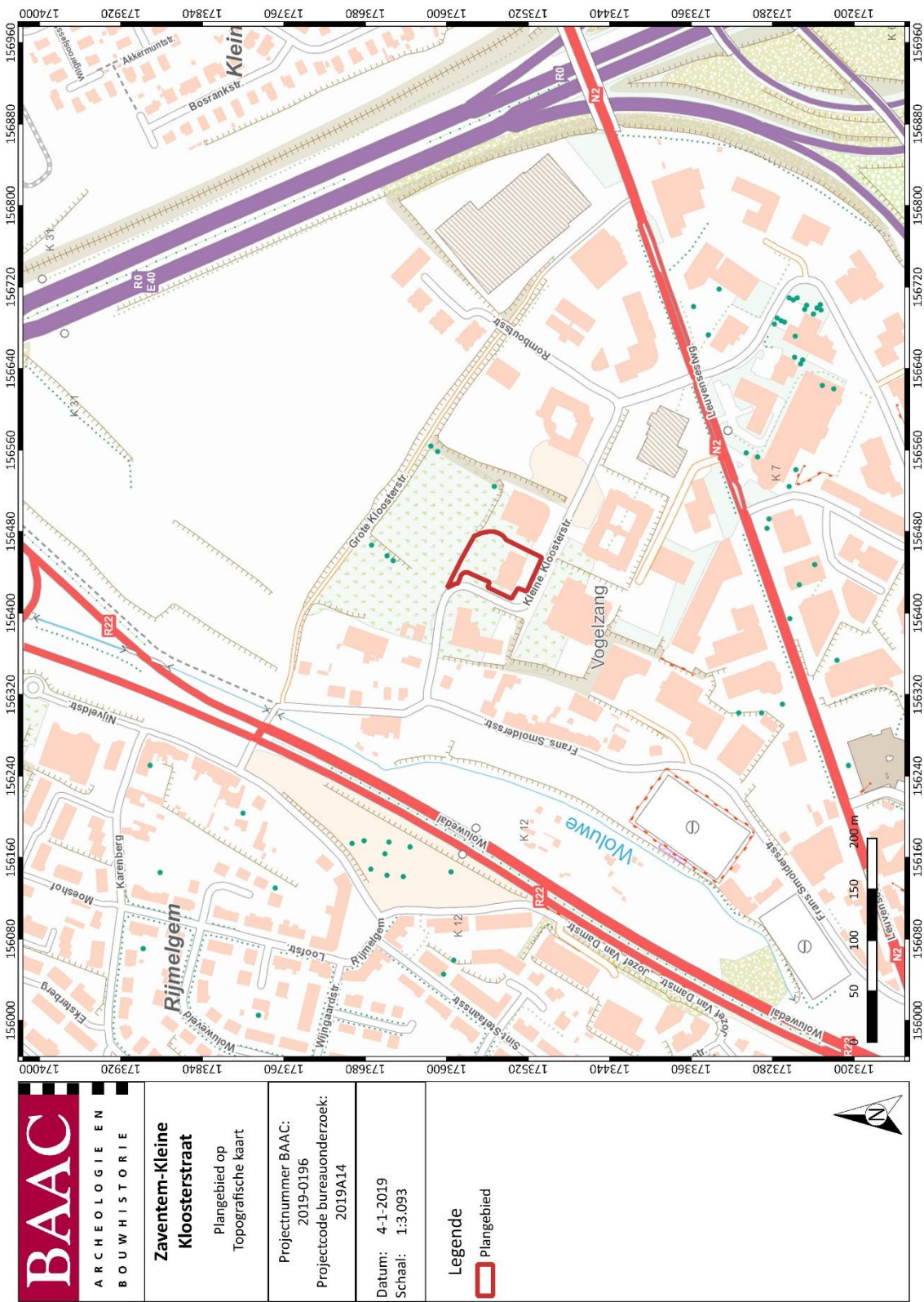
1	Bureauonderzoek.....	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Juridisch kader en onderzoekstraject	5
1.2	Werkwijze en strategie	5
1.2.1	Aanleiding	5
1.2.2	Huidige en toekomstige situatie	6
1.2.3	Geplande werken en bodemingrepen	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.3	Besluit	10
1.3.1	Datering, interpretatie en archeologische verwachting	10
1.3.2	Potentieel op kennisvermeerdering	10
1.3.3	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	10
2	Samenvatting	12
3	Lijst met figuren	13
4	Bijlagen	13
4.1	Bijlage 1: Bouwplannen	13
4.2	Bijlage 2: Terreinprofielen	13
5	Bibliografie	14

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

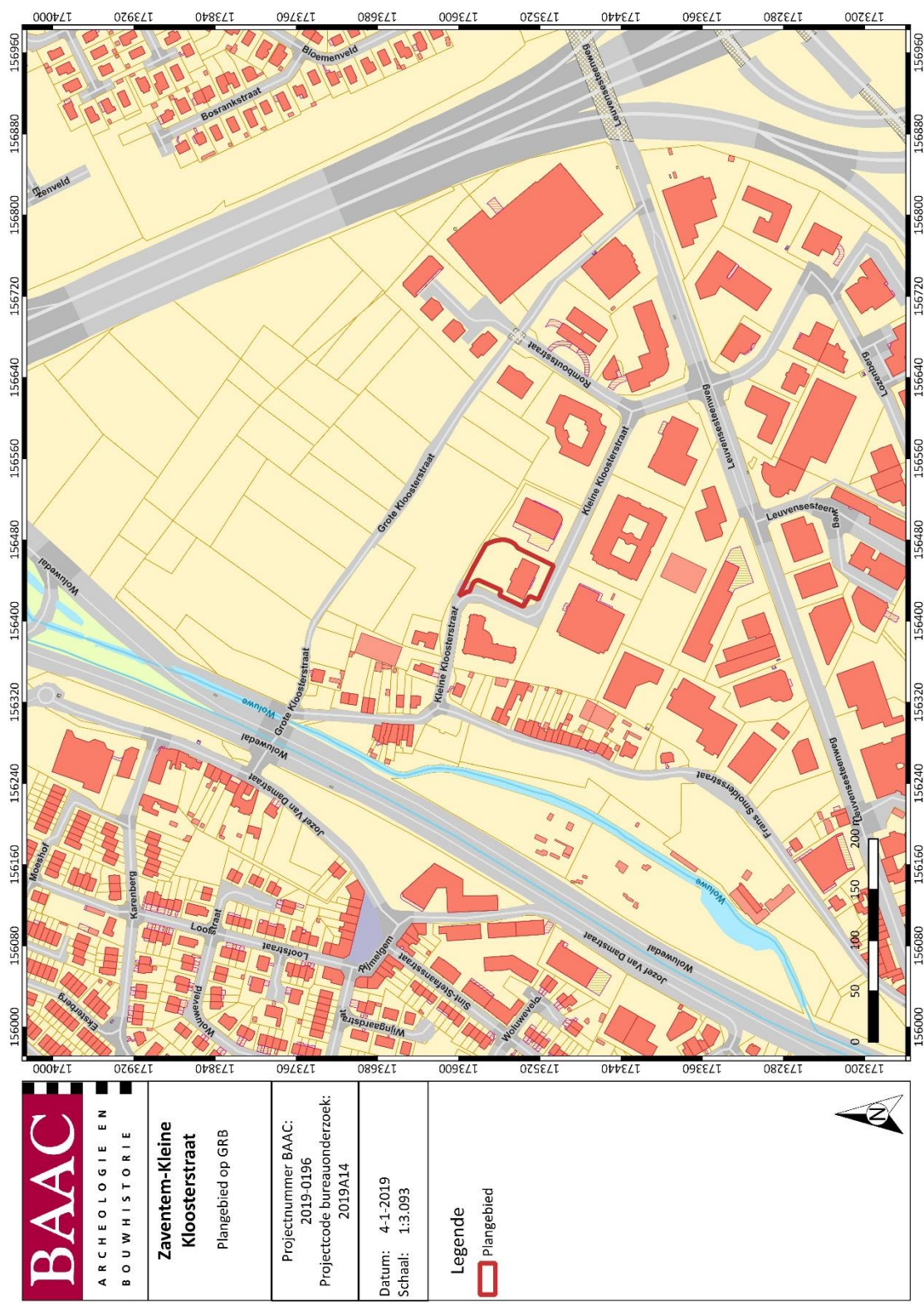
1.1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Zaventem, Kleine Kloosterstraat 17		
Ligging	Kleine Kloosterstraat 17, gemeente Zaventem, provincie Vlaams-Brabant		
Kadaster	Zaventem, Afdeling 5, Sectie A, Perceel 291 R		
Coördinaten	Noordwest:	x: 156424.88	y: 173598.21
	Noordoost:	x: 156476.59	y: 173571.27
	Zuidwest:	x: 156429.18	y: 173553.07
	Zuidoost:	x: 156468.66	y: 173534.22
Projectcode BAAC Vlaanderen	2019-0196		
Bureau- onderzoek	Projectcode	2019A14	
	Erkend archeoloog	Robrecht Vanoverbeke (Erkenningsnummer: 2015/00022)	
	Betrokken actoren	Hannah Van Hoecke (archeoloog)	
	Betrokken derden	n.v.t	

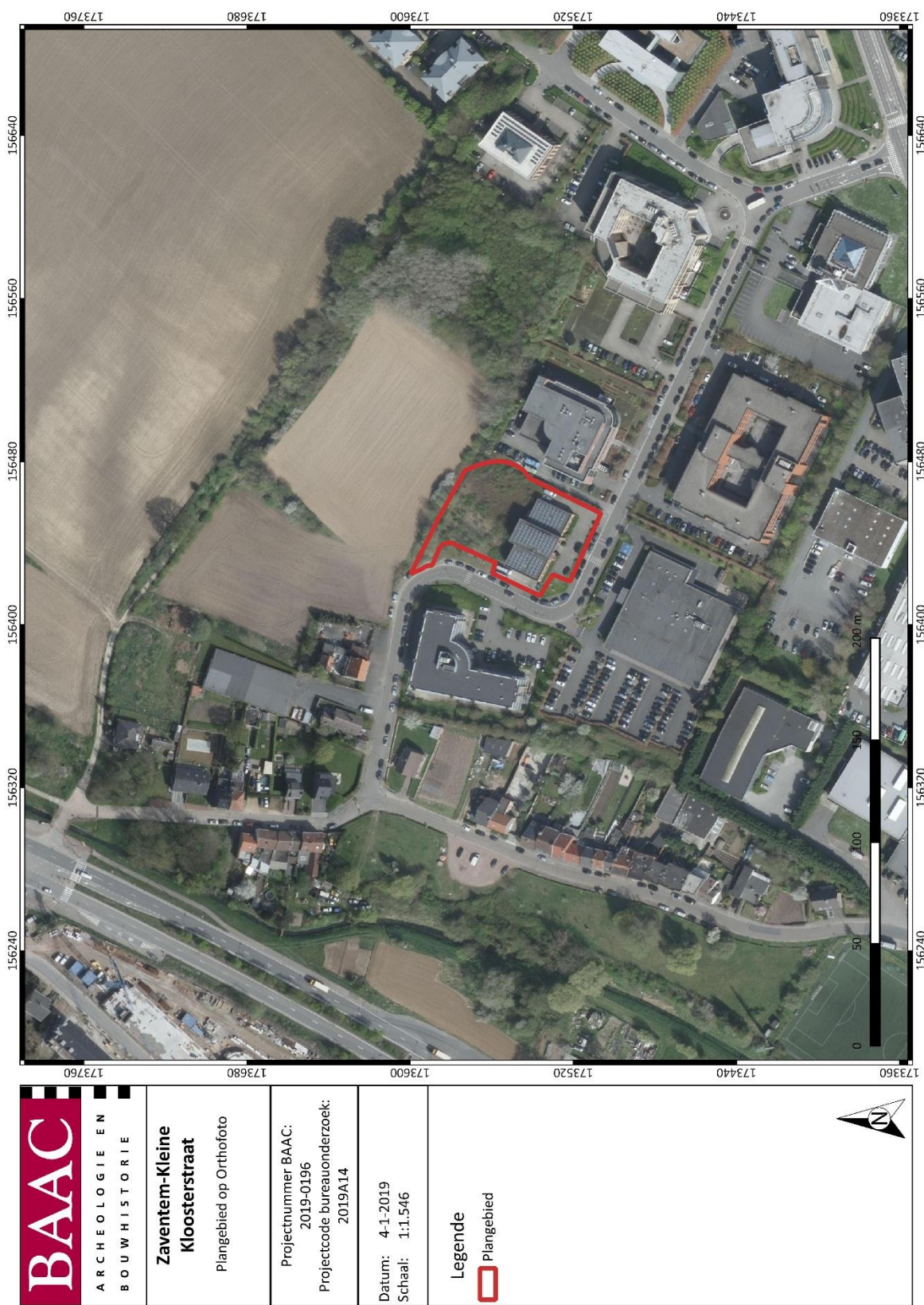
Figuur 1: Plangebied op topografische kaart.¹

¹ AGIV 2018a

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).²

² AGIV 2018b

Figuur 3: Plangebied op orthofoto.³

³ AGIV, 2018c

1.1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch vooronderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 3.0.

1.2 Werkwijze en strategie

1.2.1 Aanleiding

De voorliggende archeologienota kadert in een regularisatieprocedure van een reeds vergunde bouwvergunning, ingediend op 1 april 2016 en goedgekeurd op 9 augustus 2016. In deze periode was nog geen sprake van de noodzaak om een archeologienota op te maken bij het indienen van een bouwvergunning. In verleende bouwvergunning, aangaande een uitbreiding van een bestaand bedrijfspand, werden geen voorwaarden opgelegd inzake archeologie. Het dossier heeft nadien een hele poos stilgelegen, maar sinds kort zijn de werken begonnen en is het gebouw grotendeels gebouwd. De uitgravingen, paalfunderingen, betonplaat en kolommen zijn er reeds. Deze werken weken echter af conform aan de verleende bouwvergunning, waardoor men nu verplicht is een regularisatie van het dossier in te dienen, m.n. in een nieuwe omgevingsvergunning. Hiervoor is, binnen de huidige archeologiewetgeving, wél een bekrachtigde archeologienota noodzakelijk. Echter kan dit in een beknopter versie dan een standaard archeologienota, namelijk in een Archeologienota met Beperkte Samenstelling. Binnen de opzet van deze **Archeologienota met Beperkte Samenstelling**

wordt enkel ingegaan op een doorslaggevend aspect van de historiek van het onderzoeksterrein (zie C.G.P.12.5.3.3.). Een confrontatie van dit aspect met de toekomstige werken wijst immers uit dat de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd reeds zijn uitgevoerd en dus geen bijkomende impact hebben op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Aangezien de werken reeds grotendeels zijn gerealiseerd is geen kenniswinst meer mogelijk.

In het kader van een Archeologienota met Beperkte Samenstelling wordt in dit bureauonderzoek slechts één primerende onderzoeksvraag behandeld, namelijk: Hoe groot is de kans dat door de geplande werken archeologische waarden aangetast zullen worden? Deze vraag is gauw beantwoord, namelijk: de werken zijn reeds uitgevoerd en hadden mogelijk een enorme impact op de archeologie. Eventuele resten werden hierbij onherroepelijk vernield.

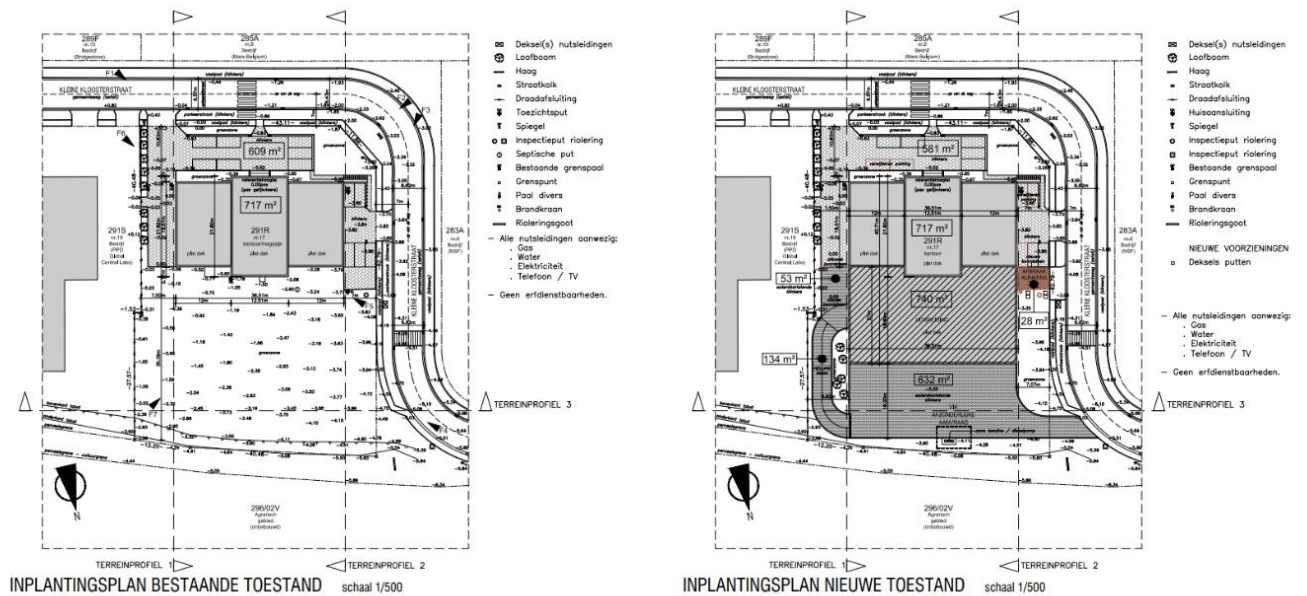
De totale oppervlakte van het plangebied *Zaventem, Kleine Kloosterstraat 17* bedraagt ca. 3593 m². Het plangebied valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie).

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

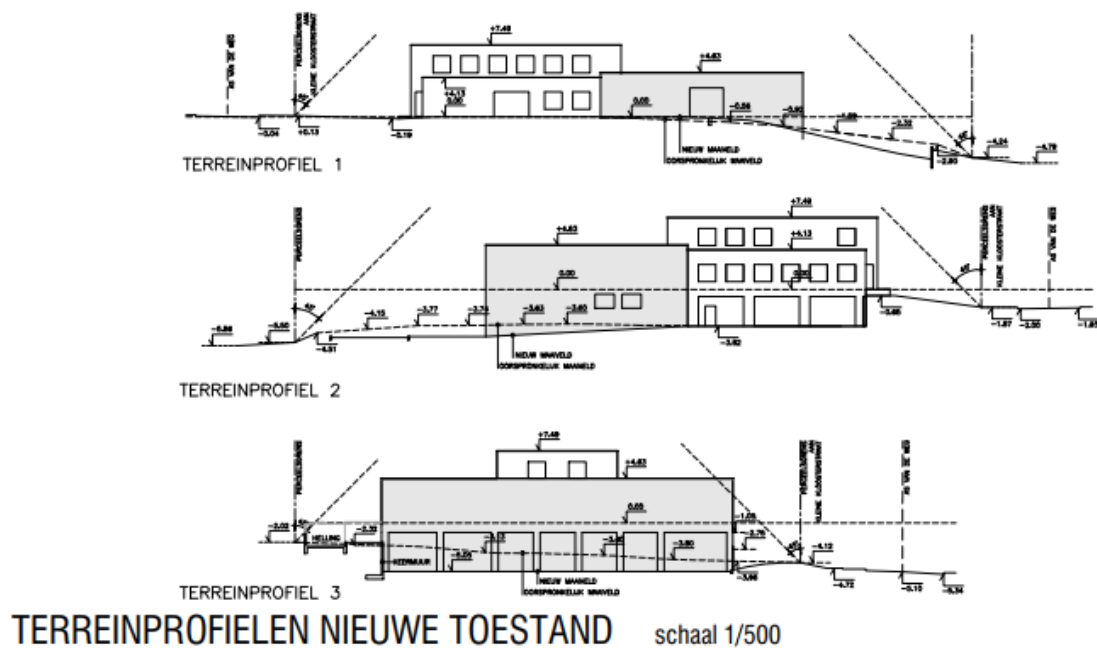
1.2.2 Huidige en toekomstige situatie

Aan de Korte Kloosterstraat in Zaventem wordt een uitbreiding van een bestaand bedrijfspand, 'Modern Car', gerealiseerd. De werken zijn volop in uitvoering, waarbij de verstorende grondwerken al volledig zijn uitgevoerd. Zo zijn de uitgravingen, paalfunderingen, betonplaat, nutsleidingen en kolommen reeds gerealiseerd (Figuur 6, Figuur 7, Figuur 8).

Kortom, aangezien de uitgravingen en daarbij horende verstoringen voor de uitbreiding van de nieuwbouw reeds volledig uitgevoerd zijn, is er geen potentieel meer op kenniswinst. Hierdoor zal er geen archeologie meer aangetroffen worden.

Figuur 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting.⁴

Figuur 5: Doorsnede van de toekomstige inplanting.⁵

⁴ Plan aangebracht door initiatiefnemer. Bestand ook in bijlage.

⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer. Bestand ook in bijlage.

Figuur 6: Zicht op de reeds gerealiseerde nieuwbouw, waarbij de verstoorde grondwerken al gebeurd zijn. De uitgravingen, paalfunderingen, betonplaat, kolommen en aangelegde nutsleidingen zijn zichtbaar (Foto initiatiefnemer).

Figuur 7: Zicht op de reeds gerealiseerde nieuwbouw, waarbij de verstoorde grondwerken al gebeurd zijn. De uitgravingen, paalfunderingen, betonplaat, kolommen en aangelegde nutsleidingen zijn zichtbaar (Foto initiatiefnemer).

Figuur 8: Reeds uigevoerde nieuwbouw (Foto initiatiefnemer).

1.2.3 Geplande werken en bodemingrepen

Gezien de opzet in functie van een regularisatie en de werken reeds grotendeels zijn gerealiseerd, waarbij de bodemverstorende ingrepen reeds volledig zijn uitgevoerd, is er in kader van archeologie geen verder kennispotentieel. Er worden namelijk geen relevante bodemverstoringen meer gepland, waardoor geen wezenlijke extra impact op eventueel archeologisch erfgoed wordt voorzien.

1.2.4 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3 Besluit

1.3.1 Datering, interpretatie en archeologische verwachting

Aangezien het plangebied integraal verstoord is door de grondwerken van de uitbreiding van een bestaand bedrijvencomplex is er geen potentieel op kennisvermeerdering. Alle eventuele archeologische relictten werden hierbij verstoord.

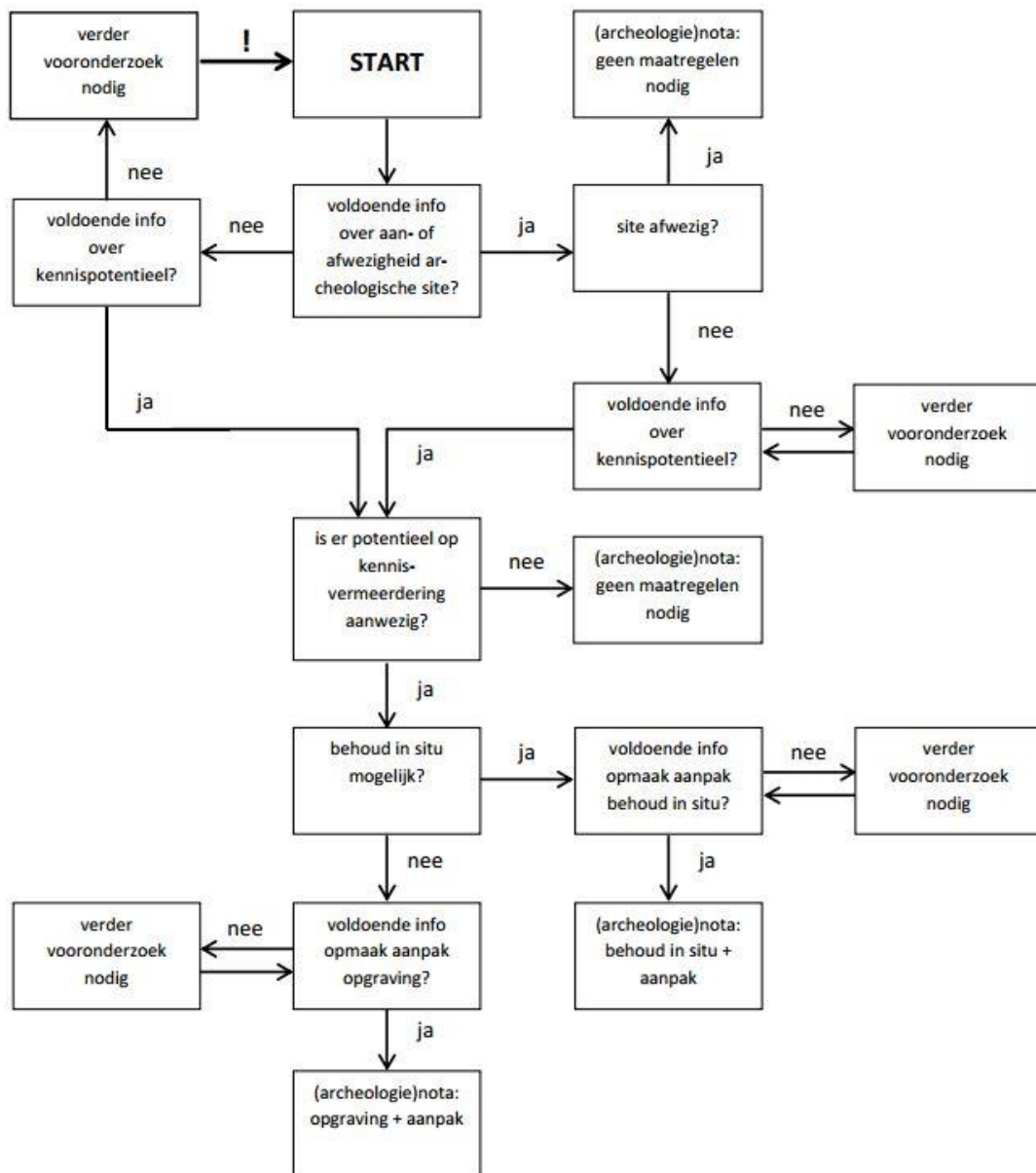
1.3.2 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van deze recente verstoring van het plangebied is de conclusie eenduidig: het eventueel archeologisch potentieel is verstoord, waardoor er op het onderzoeksterrein geen archeologie meer te verwachten valt.

Er gebeurden reeds afgravingen van het terrein tot op het niveau van de nieuwe maaiveldhoogte. Bijgevolg kan geconcludeerd worden dat het archeologisch niveau vernietigd werd tijdens de afgraving van het terrein voor de aanleg van de uitbreiding.

1.3.3 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van de recente verstoring, kan met zekerheid worden aangetoond dat verder archeologisch onderzoek op het terrein van *Zaventem, Kleine Kloosterstraat 17* niet tot nuttige kenniswinst zal leiden. De werken zijn reeds uitgevoerd waardoor een verder vooronderzoek niet meer mogelijk is. Alle mogelijke archeologie is vergraven bij deze grondingrepen, er is dus tot deze diepte geen archeologisch erfgoed meer aanwezig. Het plangebied kan bij deze dus vrijgegeven worden.

Figuur 9: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁶

⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016, fig.3.

2 Samenvatting

De voorliggende archeologienota kadert in een regularisatieprocedure van een ooit verleende bouwvergunning. De werken werden gestat, maar bleken niet conform deze bouwvergunning, waardoor de initiatiefnemer nu verplicht is een regularisatie van de bouwvergunning in te dienen. Om het dossier opnieuw goed te keuren, is er nood aan een archeologienota.

Aangezien de bodemingrepen van de geplande werken reeds volledig zijn uitgevoerd, bestaat er geen kans op archeologische kenniswinst. Het aanwezige archeologisch erfgoed werd bij deze werken onherroepelijk vernietigd. Dit betekent dat het plangebied niet verder onderzocht dient te worden of kan worden.

3 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart.	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).	3
Figuur 3: Plangebied op orthofoto.	4
Figuur 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting.	7
Figuur 5: Doorsnede van de toekomstige inplanting.	7
Figuur 6: Zicht op de reeds gerealiseerde nieuwbouw, waarbij de verstoorde grondwerken al gebeurd zijn. De uitgravingen, paalfunderingen, betonplaat, kolommen en aangelegde nutsleidingen zijn zichtbaar (Foto initiatiefnemer).	8
Figuur 7: Zicht op de reeds gerealiseerde nieuwbouw, waarbij de verstoorde grondwerken al gebeurd zijn. De uitgravingen, paalfunderingen, betonplaat, kolommen en aangelegde nutsleidingen zijn zichtbaar (Foto initiatiefnemer).	8
Figuur 8: Reeds uigevoerde nieuwbouw (Foto initiatiefnemer).	9
Figuur 9: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.	11

4 Bijlagen

4.1 Bijlage 1: Bouwplannen

4.2 Bijlage 2: Terreinprofielen

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.

AGIV, 2016a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2016b. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2016c. VLAANDEREN AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE: Grootchalig Referentiebestand (GRB).